

To: (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e)
Cc: (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e)
 (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e)
 (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e)
 (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e); (10)(2e) @minbuza.nl; (10)(2e)
From: (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e); (10)(2e)
Sent: Mon 5/11/2020 6:56:44 PM
Subject: Toerisme pakket; 1e appreciatie obv stukken onderhands ontvangen
Received: Mon 5/11/2020 6:56:46 PM

Beste (10)(2e) en (10)(2e)

Woensdag komt zoals bekend het 'toerisme pakket' uit. Volgens de OdJ bestaat pakket uit:

- A. Communication on Tourism and transport in 2020 and beyond
- B. Guidance for the progressive resuming of tourism services and for health protocols in hospitality establishments
- C. Communication: Towards a phased and coordinated approach for the lifting of internal border controls and restoring freedom of movement
- D. Guidelines on the progressive restoration of transport services and connectivity
- E. Commission Recommendation on vouchers offered to passengers and travellers as an alternative to reimbursement for cancelled package travel and transport services in the context of the COVID-19 pandemic.

Vanochtend hebben we stukken B tm E gekregen. Met dank aan (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e) en (10)(2e) hebben we hieronder 1^e appreciaties op deze terreinen.

H gr
(10)(2e)

Ad. B

Communicatie van de Commissie – richtsnoeren voor het hervatten van toeristische activiteiten en voor gezondheidsprotocollen voor de toerismesector.

- De Cie constateert dat LS lockdown maatregelen aan het afschalen zijn en verwacht dat daardoor het (intra-EU) reizen zal toenemen.
- Tegen deze achtergrond acht de Cie het verstandig om objectieve en non-discriminatoire richtsnoeren (criteria en principes) uit te vaardigen.
- Deze criteria en principes hebben als doel een raamwerk neer te zetten op basis waarvan veilig en geleidelijk de toeristische activiteiten kunnen worden hervat en gezondheidsprotocollen kunnen worden opgesteld.
- De richtsnoeren zijn op basis van het advies van de ECDC tot stand gekomen en moeten in samenhang worden gezien met Joint European Roadmap towards lifting COVID-19 containment measures (exit aanbevelingen van de CIE) en eerder uitgevaardigde richtsnoeren (o.a. non-essential travel, free movement of workers, border management measures)
- Een aantal van deze principes zijn, waarschijnlijk vanwege de gevoeligheid, vrij algemeen van aard gehouden;
  - o heropening van grenzen bij laag (afgevlakt) besmettingspercentage,
  - o voldoende capaciteit binnen de gezondheidszorg en
  - o surveilleren/monitoren van de ontwikkelingen op het gebied van corona.
- Op andere punten zijn de principes en criteria specifiek;
  - o *Testcapaciteit*

CIE pleit voor het verlenen van toegang tot testen voor toeristen om zo zicht te kunnen houden op de verspreiding. Vraag is hoe zich dit verhoudt tot het advies van het RIVM om vanaf juni weliswaar breder testen toe te staan (alle mensen met klachten) maar de vraag of hiervoor wel voldoende testcapaciteit beschikbaar is.

- o "Contact tracing"

Het gebruiken van een applicatie om besmettingen te monitoren en eventuele besmette personen te traceren/waarschuwen is in principe in overeenstemming met onze nationale wetgeving en het advies van AP. Het delen van data is echter problematischer. De definities van de te delen data verschillen als gevolg van de afwijkende (interpretaties van) wetgeving in LS. Op verzoek van NL vindt hierover naast in de RWG Telecom de discussie vooral plaats in E-health

werkgroep.

o *Voldoende coördinatie en communicatie mechanismen*

- De CIE pleit voor goede coördinatie en communicatiestructuren tussen sectoren/overheden/andere lidstaten. De LS dienen elkaar en de CIE op de hoogte te brengen alvorens zij maatregelen nemen die zijn gericht op het herstel van de toerismesector. Tevens wordt er gepleit voor goede (lokale) informatievoorziening voor zowel de toerist als de toerismebedrijven. Ook hier is vanuit NL aandacht voor privacy maar ook voor de haalbaarheid van informatieverstrekking tot op het niveau van de individuele toerist.
- In de richtsnoeren voor de gezondheidsprotocollen voor de toerismesector zijn vrij algemene standaarden ("social distancing", hygiëne, informatievoorziening, bestemmingspreventie, etc.) opgenomen voor de sector. NL wil zo veel mogelijk i.s.m. de sector de standaarden bepalen en deze richtsnoeren kunnen daarbij richtinggevend zijn en/of als input dienen. Voorkomen moet worden dat deze richtsnoeren de vorm krijgen van verplichte certificaten.
  - De CIE moedigt LS aan deze richtsnoeren te delen met alle belanghebbenden in de toerismesector en met regionale en lokale autoriteiten. Tevens zal de CIE deze richtsnoeren als basis nemen voor het verder monitoren en coördineren van een coherente aanpak van infectie preventie en controlemaatregelen in de toerismesector.

Ad C.

Mededeling: Coordinated approach for the lifting of internal border controls and restoring freedom of movement

- Mededeling bevat een aantal positieve elementen: doel is terugkeer naar open Schengen, geleidelijke afbouw, coördinatie met buurlanden, op basis van objectieve criteria waarin gezondheidsoverwegingen voor op staan. Het ontbreekt echter wel aan de notie dat rekening gehouden moet worden met de effecten op de migratiesituatie (zowel terugkeer als Dublin-overdrachten zijn stilgevallen, waarmee risico op secundaire migratie groter wordt als grenzen open gaan). Daarnaast is de vermelding van alternatieven voor interne grenscontroles mager. De Mededeling vermeldt dat in dit kader dat systematische controles vervangen zouden kunnen worden door risk based management-controles maar werkt dit volstrekt niet uit. In Nederland maken wij hiervoor gebruik van @migo boras aan de grens met indicatoren van de Kmar voor mobiel toezicht.
- Qua governance is het, vanwege het belang van een integrale benadering, positief dat IPCR wordt genoemd als gremium waar dit besproken wordt. De Mededeling vermeldt dat de IPCR aanbevelingen op kan stellen en dat CIE de proportionaliteit zal beoordelen en eventueel zal verzoeken tot opheffing. Deze peer-to-peer advisering (IPCR aanbevelingen) en CIE stellingname liggen politiek wel gevoelig gezien de discussie over de interne grenscontroles van (10)(2a) sinds 2015 ivk terrorisme/migratiedruk in de Raad die de CIE steeds oogluikend heeft toegestaan. Verder wordt nu een grote rol gegeven aan de ECDC bij guidance over reizen.

Ad D.

Richtsnoeren herstel vervoersdiensten en connectiviteit

- Zoals aangekondigd tijdens de VTC Transport op 29 april 2020 en op verzoek van groot aantal lidstaten inclusief Nederland, brengt COM als onderdeel van het "Toerismepakket" richtsnoeren – een 'gemeenschappelijk kader' - uit voor het weer veilig opstarten en herstellen van vervoersdiensten en connectiviteit binnen en tussen lidstaten, die ook toepasbaar zijn op diensten met derde landen.
- De mededeling geeft algemene richtsnoeren voor lidstaten, gericht op gecoördineerd weer opstarten van het (grensoverschrijdende) vervoer en het wederzijds accepteren van elkaars maatregelen en algemene richtsnoeren, gericht op vervoers- en aanverwante bedrijven voor het veilig herstellen van capaciteit in een Corona samenleving.
- Veel gesuggereerde maatregelen zijn daarbij heel concreet en richten zich op welke ingang van een bus de passagiers moeten nemen, het weghalen van banken en tafels in terminals en welke sanitaire maatregelen men zou moeten nemen (mondkapjes, schoonmaken).
- Naast algemene richtsnoeren zijn er specifieke richtsnoeren per modaliteit (luchtvaart, wegvervoer, spoorvervoer, vervoer over water en stedelijke mobiliteit).
- De verschillende sectorale internationale organisaties worden genoemd bij de verdere uitwerking van maatregelen, alsmede de noodzaak van nauwe samenwerking met de gezondheidsautoriteiten en met andere actoren, waarbij de rechten en plichten van iedere actor duidelijk gedefinieerd moet worden. De extra kosten van dit alles worden alleen genoemd bij stedelijke mobiliteit: die zouden meegenomen kunnen worden in de openbare dienstcontracten.
- Op gebied van luchtvaart zal ook EASA een duidelijke rol spelen door meer gedetailleerde maatregelen uit te werken (ook

- in de vorm van aanbevelingen) voor het weer opstarten van passagiersvervoer.
- De mededeling lijkt een flink aantal concrete handvatten te bieden voor het weer opgang krijgen van de mobiliteit maar implementatie zal een flinke inspanning – inclusief een financiële - van alle betrokkenen vragen.

Ad E.

Aanbevelingen voor vouchers

- De Commissie doet aanbevelingen voor de uitgifte van vouchers door reisbureaus, luchtvaartmaatschappijen, veer- en cruisediensten. Uiteraard is dit niet waar een flink aantal lidstaten om gevraagd heeft voor bijvoorbeeld uitgifte van vouchers in de luchtvaartsector (12 lidstaten waaronder NL vroegen de Commissie om een tijdelijke aanpassing van het EU acquis om luchtvaartmaatschappijen de keuze te geven tussen uitgifte van vouchers of terugbetaling van de ticketprijs binnen de daarvoor staande termijn).
- De huidige aanbevelingen bevestigen dat die keuze niet bij luchtvaartmaatschappijen mag liggen maar een bevoegdheid is en blijft van de passagiers. De passagier moet daarom in elk geval de mogelijkheid hebben om de ticketprijs bij annulering binnen 7 dagen teruggestort te krijgen.
- Lichtpunt is dat enkele van de NL suggesties door de CIE overgenomen zijn (insolventiebescherming, flexibiliteit gebruik van vouchers). In DH wordt nagedacht over eventuele vervolgstappen op dit onderwerp. Voorsnog houdt DH de boot (vliegtuig/KLM) af.